

Hraunvallaskóli
vinátta - samvinna - ábyrgð

Hafnarfjörður
Grunnskólar Hafnarfjarðar
Skólanámskrá

Skólanámskrá Hraunvallaskóla

II. og III. hluti

6. bekkur

Skólaárið 2025 - 2026

Skólanámskrá Hraunvallaskóla.

Útgefin 2025 .

Skólanámskrá er útgefin á rafrænu formi (pdf), send foreldrum nemenda í tölvupósti og birt á heimasíðu skóla.

© Skólaskrifstofa Hafnarfjarðar

Útgáfustaður: Hafnarfjörður.

Ábyrgð: Lars Jóhann Imsland (skólastjóri Hraunvallaskóla)

Útgefandi: Hraunvallaskóli (Hafnarfjarðarbær)
Drekavöllum 9
221 Hafnarfjörður

netfang: hraunvallaskoli@hraunvallaskoli.is

veffang: <http://www.hraunvallaskoli.is>

EFNISYFIRLIT

I. Inngangur.....	5
II. Skólastarf 6. bekkjar	6
II.1. Samantekt kennslu í 6. bekk.....	7
II.2. Áherslur grunnþátta menntunar í 6. bekk.....	8
II.3. Kennsluáðstæður, kennsluáætlanir og kennslugögn í 6. bekk	10
II.4. Foreldrasamstarf og upplýsingagjöf.....	11
II.5. Námsmat og vitnisburðarkerfi.....	11
III. Námsvið og námsgreinar	12
I. Íslenska, íslenska sem annað mál og íslenskt táknmál	13
A. Íslenska.....	13
I.1. Talað mál, hlustun og áhorf	13
I.2. Lestur og lesskilningur.....	14
I.3. Bókmenntir	15
I.4. Ritun	15
I.5. Mál og málnotkun.....	17
B. Íslenska sem annað tungumál.....	18
I.6. Forstig	18
I.7. 1. stig.....	19
I.8. 2. stig.....	19
I.9. 3. stig.....	20
2. Erlend tungumál	23
2.1. Enska.....	23
2.2. Danska	24
3. List- og verkgreinar	27
A. hluti - listgreinar.....	27
3.1. Sviðslistir – leiklist.....	27
3.2. Sjónlistir - myndmennt.....	28
3.3. Tónmennt.....	29
B. hluti: - Verkgreinar	30
3.4. Heimilisfræði.....	30
3.5. Hönnun og smíði.....	31
3.6. Textílmennt	32
4. Náttúrugreinar	34
5. Samfélagsgreinar.....	36
6. Skólaþróttir	39
6.1. Íþróttir	39

6.2. Sund.....	40
7. Stærðfræði.....	42
7.1. Vinnulag stærðfræðinnar	42
7.2. Tölur og reikningur.....	43
7.3. Algebra.....	44
7.4. Tölfræði og líkindi	45
7.5. Rúmfræði og mælingar	46
8. Upplýsinga- og tæknimennt	48
9. Lykilhæfni	49

I. Inngangur

Í lögum nr. 91 um grunnskóla frá 12. júní 2008 stendur að í hverjum skóla skuli gefa út skólanámskrá og starfsáætlun. Skólanámskrá er nánari útfærsla á aðalnámskrá grunnskóla um markmið, inntak náms og námsmat, starfshætti, mat á árangri og gæðum skólastarfs. Skólanámskrá tekur mið af sérstöðu grunnskóla og aðstæðum og skal endurskoða reglulega. Skólanámskrá Hraunvallaskóla er lögð fram til samþykktar af skólaráði Hraunvallaskóla og Fræðsluráði Hafnarfjarðar.

Skólanámskrá samanstendur af tíu bekkjarnámskrám í heildstæðum grunnskóla. Þetta plagg er ein bekkjarnámskrá og skiptist í inngang (saga skóla) og þrjá meginhluta auk viðauka. I. hluti kynnir menntastefnu skólans sem hefur að geyma þær helstu atriði sem skólinn leggur áherslu á í framkvæmd skólastarfsins. II. hluti kynnir skipulag og sameiginlega þætti í starfsemi viðkomandi bekkis/árgangs. III. hluti er kynning á námssviðum og námsgreinum sem eru hluti náms og kennslu í viðkomandi bekk. Viðauki er loks með upplýsingar og viðmið um gerð skólanámskrárinnar og kynnir uppbyggingu hennar. Viðaukinn er sameiginlegur fyrir alla grunnskóla bæjarins. Framsetning skólanámskrár er á þann hátt að fyrsti hluti er eitt skjal, annar og þriðji hluti eitt skjal og viðauki er eitt skjal.

Hafa ber í huga að starf í grunnskólum tekur alltaf einhverjum breytingum frá ári til árs og því er nauðsynlegt að endurskoða skólanámskrána á hverju ári svo alltaf megi þar finna nýjustu upplýsingar um skólastarfið. Það skiptir einnig miklu máli að allir þeir sem koma að starfinu í skólanum, nemendur, foreldrar og starfsmenn kynni sér vel inntak hennar og séu því vel kunnugir. Allar ábendingar um það sem betur má fara í starfi skólans eru vel þegnar. Skólanámskrá Hraunvallaskóla er aðgengileg á heimasíðu skólans.

II. Skólastarf 6. bekkjar

Nemendahópurinn er einn hópur með tveimur umsjónarkennurum. Stundaskráin er samansett af vinnu á heimasvæði í námsgreinum; íslenska, stærðfræði, náttúrufræði, samfélagsfræði, enska, danska og upplýsingatækni. Einnig eru íþróttir, sund og smíðjur kenndar (þ.e. myndmennt, tónmennt, leiklist, heimilisfræði, textílmennt, smíði og hönnun). Viðhafðar eru fjölbreyttar kennsluaðferðir til að mæta þörfum nemenda og er ýmist unnið einstaklingslega, í paravinnu, í hópum, í gegnum leiki, umræður, ritun o.s.frv. Sérkennari kemur inn í íslensku og stærðfræði. Einnig koma að árganginum þroskaþjálfari, stuðningsfulltrúi og ÍSAT-kennari.

Mikið er lagt upp úr góðu foreldrasamstarfi. Foreldrar fá sendar upplýsingar vikulega um starfið og grófa áætlun fyrir komandi viku. Nemendur fá tækifæri til að vinna alla sína áætlun á skólatíma ásamt tilfallandi heimavinnu. Mikil áhersla er lögð á daglegan heimalestur og hvatt er til aukins lesturs.

Kaflanum er skipt í eftirfarandi hluta:

1. Samantekt kennslu árgangs
2. Áherslur grunnþátta menntunar
3. Kennsluaðstæður, kennsluáætlanir og kennslugögn í árganginum
4. Foreldrasamstarf og upplýsingagjöf í árganginum
5. Námsmat og vitnisburðarkerfi árgangs

II.1. Samantekt kennslu í 6. bekk

Kennslutímar á viku skiptast í eftirfarandi námsgreinar.

Námssvið	Námsgreinar	Tímafjöldi í skóla á viku
1. Íslenska	1.1. Talað mál, hlustun og áhorf 1.2. Lestur og bókmenntir 1.3. Ritun 1.4. Málfræði	8
2. Erlend tungumál	2.1. Enska 2.2. Danska og önnur Norðurlandamál	2 1
3. List- og verkgreinar	<i>A Listgreinar:</i> 3.1. Sviðslistir (dans og leiklist) 3.2. Sjónlistir (myndmennt)	2
	<i>B Verkgreinar:</i> 3.4. Heimilisfræði 3.5. Hönnun og smíði 3.6. Textílmennt	4
4. Náttúrugreinar	4.1. Náttúrugreinar	4
5. Skólaíþróttir	5.1. Íþróttir	2
	5.2. Sund	1
6. Samfélagsgreinar	6.1. Samfélagsgreinar	5
7. Stærðfræði	7.1. Tjáning, tungumál, verkfæri, vinnubrögð og beiting stærðfræðinnar 7.2. Tölur, reikningur og algebra 7.3. Rúmfræði, mælingar, tölfræði og líkindi	5
8. Upplýsinga- og tæknimennt	8.1. Upplýsinga- og tæknimennt	1
Alls		35 kennslust.

II.2. Áherslur grunnþátta menntunar í 6. bekk

Í þessum árgangi eru áherslur sex grunnþátta menntunar eftirfarandi í samræmi við stefnu skólans og samhæfir áherslum skólans um forvarnir.

Áherslur grunnþátta menntunar í árgangi eru sett fram í markmiðum

Grunnþáttur menntunar	Áhersluatriði
HEILBRIGÐI OG VELFERÐ:	Það er unnið með heilbrigði og velferð í árganginum út frá stefnu skólans þar sem áherslur grunnþáttarins eru útfærðar í eftirfarandi markmið: • Stuðla að jákvæðum skólabrag - SMT – Dyggðirnar. • Hefðirnar sem hafa skapast. • Stuðlum að uppbyggingu jákvæðrar sjálfsmyndar og góðum samskiptum. • Kennslan er miðuð við að mæta ólíkum þörfum einstaklingsins. • Nemendur temja sér góða umgengni og bera ábyrgð á eignum skólans. • Nemendur fá rými til að nýta hæfileika sína t.d. með samveru á sal og uppákomum í árganginum. • Alla daga er unnið með félagsfærni og samskipti nemenda. • Hreyfing - dans, leikir, íþróttir • Jákvæð sjálfsmynd – umræður, sögur, leikir, samtöl. • Næring – hvetjum nemendur til að koma með hollt nesti og ræðum um mikilvægi þess að borða hollt og fjölbreytt. ○ Andleg vellíðan og góð samskipti – ○ Nemendur læri að leysa ágreining og vinni strax úr málunum. ○ Eflum samkennd nemenda. ○ Öryggi ○ Unnið með tilfinningar. • Styrkleikar hvers og eins – eflum með smíðjum, hæfileikakeppni, áhugasviði og öðru slíku.
JAFNRÉTTI:	Það er unnið með jafnrétti í árganginum út frá stefnu skólans þar sem áherslur grunnþáttarins eru útfærðar í eftirfarandi markmið: • Að nemendur fái að rækta hæfileika sína í skólastarfinu, óháð kyni eða kynþætti. • Vinnum eftir stefnunni skóli án aðgreiningar • Nýtum trúarbragðafræði og lífsleikni í umræður um að virða skoðanir hvers annars og að allir fái að vera eins og þeir eru án fordóma. • Við leggjum áherslu á að allir fái að njóta sín óháð kynferði • Leggjum mikla áherslu á að allir geti verið með öllum. • Vinnum að því að allir beri virðingu fyrir því að við erum ólík og öllumst ekki öll upp á sama hátt og við sömu lífsgæði. • Allir geta eitthvað en enginn getur allt.
LÝÐRÆÐI OG MANNRÉTTINDI:	Það er unnið með lýðræði og mannréttindi í árganginum þar sem áherslur grunnþáttarins eru útfærðar í eftirfarandi markmið:

	• Notum lýðræðislegar kosningar um ýmis málefni. • Allir eiga jafnan rétt innan hópsins • Nemendur taka ábyrgð á eigin námi, eins og að klára vikuáætlun. • Ýmis siðferðileg mál rædd og afstaða til þeirra tekin • Við stuðlum að lýðræði og mannréttindum t.d. með því að bera virðingu fyrir eignum okkar jafn og annara, umhverfinu okkar o.fl.
LÆSI:	Það er unnið með læsi í árganginum út frá stefnu skólans þar sem áherslur grunnþáttarins eru útfærðar í eftirfarandi markmið: • Vinnum að læsi í fleiri en einum skilningi, þ.e. læsi, félagslæsi, tilfinningalæsi, læsi í aðstæður og umhverfi o.fl. • Eftir að lesturinn er kominn er unnið með lesskilning á mismunandi textum. • Upplýsingaöflun með notkun mismunandi miðla. • Vinnum með orðaforða, merkingu þeirra og notkun. Hvenær er við hæfi að nota viss orð og raddblæ. • Stuðlum að læsi með yndislestri, samlestri og sögugerð.
SJÁLFBÆRNI:	Það er unnið með sjálfbærni í árganginum út frá stefnu skólans þar sem áherslur grunnþáttarins eru útfærðar í eftirfarandi markmið: • Flokkun á sorpi • Að nemendur séu meðvitaðir um gjörðir sínar og áhrif þeirra á umhverfið. • Sorphirða • Endurnýta allt sem hægt er og minnka pappírnotkun • Ýtum undir fjölnota umbúðir • Kennum þeim að virða og þekkja náttúruna. • Stuðlum að því að hver einstaklingur þroskist sem virkur borgari meðvitaður um gildi, viðhorf og tilfinningar sínar gagnvart hnattrænum áhrifum. • Þegar við vinnum með sjálfbærni reynum við að hafa alla þessa þætti í huga: efnahagur, umhverfi og félagsleg velferð.
SKÖPUN:	Það er unnið með sköpun í árganginum út frá stefnu skólans þar sem áherslur grunnþáttarins eru útfærðar í eftirfarandi markmið: • Erum með fjölbreytt og skapandi skólastarf • Fjölbreyttir kennsluhættir. • Nemendur semja ýmis atriði út frá eigin áhuga. • Notum ýmsa námsleiki. • Nemendur uppgötva, njóta, örva forvitni og áhuga, virkja ímyndunarafl og leika sér með möguleika. • Við ýtum undir sköpun með smíðjum, dónsum, leikjum. • Við styðjum við styrk nemenda en hvetjum þau til að fara út fyrir þægindarammann og prófa eitthvað nýtt. • Bjóðum upp á sögugerð, teikningar og ýmis föndurefni.

II.3. Kennsluaðstæður, kennsluáætlanir og kennslugögn í 6. bekk

Í 6. bekk í Hraunvallaskóla eru 48 nemendur, tveir umsjónarkennarar, sérkennari, ÍSAT-kennari, þroskaþjálfari, stuðningsfulltrúar, einn íþróttakennari, tveir sundkennarar og sex list- og verkgreinakennarar.

i. Kennsluaðstæður

Tveir kennarar eru með árganginn og vinna saman í teymi á sameiginlegu heimasvæði. Teymið vinnur saman að öllum undirbúningi, kennsluáætlun og öðru skipulagi. Árgangurinn skiptist í tvo umsjónarhópa. Nemendur vinna saman í hópum, einslega eða í pörum og nýta allt svæðið undir vinnu sína.

ii. Kennsluáætlanir

Í 6. bekk er lögð áhersla á fjölbreyttar kennslu- og námsaðferðir. Helstu aðferðir eru áætlunarvinna, þema, útikennsla og stöðvavinna. Í kennslu er lögð áhersla á hæfniviðmið og því er kennslustundir með fyrrgreindum kennsluaðferðum oft verkefnaþættir og unnið með sköpun og hlutbundna vinnu. Kennslubækur eru notaðar til að styðja þau kennslu- og námsmarkmið sem unnið er með hverju sinni. Áætlunarvinna: Í hverri viku fá nemendur áætlun fyrir hvert fag. Áætlun er aðlöguð að nemendum þannig að hver nemandi getur klárað áætlun ef hann nýtir tímann vel. Ef nemandi klárar ekki áætlun skal hann fara heim með hana á föstudegi og skila fullkláraðri á mánudegi.

Þema: Samfélags- og náttúrufræði er kennd í þema. Reglulega er öllum árganginum skipt upp í hópa til að vinna að þemaverkefni í fyrrnefndum greinum en með samþættingu við aðrar námsgreinar s.s. íslensku, stærðfræði og lífsleikni.

Stöðvavinna: Árganginum er skipt upp í hópa og hver hópur vinnur að markmiðum hjá ákveðnum kennara í tiltekinn tíma.

Heimanám er áætlun sem nemandi hefur ekki náð að klára en einnig má búast við einstaka heimaverkefni yfir veturinn. Að auki er ætlast til að nemendur lesi heima 5x í viku og vinni verkefni sem fylgja lestrarheiti. Einnig eiga nemendur að skrifa þrjár málsgreinar 1x í viku eftir upplestri.

Með fyrrgreindum kennsluaðferðum er lögð mikil áhersla á að hver nemandi fái verkefni við hæfi og/eða unnið að ákveðnum námsmarkmiðum hvers nemanda sem eru misjöfn hverju sinni.

iii. Náms- og kennslugögn

Námsbækur og almenn kennslugögn skóla:	- Allar nauðsynlegar náms- og kennslubækur (sjá viðkomandi námsgreinar). - Aðgangur að spjaldtölvum og hugbúnaði í skóla eftir þörfum. - Kennslugögn til að leggja áherslu hlutbundna vinnu. - Aðstoðargögn t.d. orðabækur, kortabækur. - Stroklaður og lokaður yddari. - Gráðubogi, reglustika, reiknivél. - Stílabækur og reiknisbækur. - Plastmöppur. - Möppur; línustrikuð blöð, milliblöð, plastvasar. - Spjaldtölvur
Persónuleg hjálpargögn sem nemendur þurfa að hafa/eiga á hverjum tíma:	- Skriffæri - Skólataska - Íþróttaföt og innanhússkór - Sundföt

II.4. Foreldrasamstarf og upplýsingagjöf.

Í vikulok sendir teymið póst til foreldra um hvað sé framundan (áætlun, regla vikunnar, viðburðir ofl.) og hvað búið er að vinna með sl. viku. Foreldrar eru hvattir til að hafa samband við kennara ef upp koma vangaveltur/spurningar annaðhvort í gegnum tölvupóst (Mentor) eða í símanúmer skólans.

II.5. Námsmat og vitnisburðarkerfi

Námsmat í bekknum greinist í þrennt, leiðsagnarmat, stöðumat og lokamat (út frá hæfniviðmiðum). Framkvæmdin í árganginum er með þessum hætti:

a. Leiðsagnarmat.

Leiðbeinandi námsmat, leiðsagnarmat, fer fram reglulega yfir allt skólaárið í öllum námsgreinum. Í því felst að kennarar nota ýmsar leiðir til að styðja við og leiðbeina nemendum við að ná árangri. Í þessum árgangi er lögð áhersla á eftirfarandi aðferðir við leiðsögnina:

- nemandi metinn skv. hæfniviðmiðum
- hefðbundnar kannanir (skriflegar og/eða munnlegar)
- heimapróf
- sjálfsmat
- paraverkefni

b. Stöðumat.

Stöðumat fer fram 2 sinnum á skólaárinu með samtali á milli nemanda og foreldra/forráðamanna með umsjónarkennara. Tilgangur stöðumatsins er að veita mat á stöðu nemenda til þeirra sjálfra og aðstandenda þeirra, til að hjálpa þeim við að ná frekari árangri í náminu.

b. Lokamat:

Lokamat fer fram í lok skólaárs þar sem nemandi fær mat á náminu sínu yfir skólaárið. Meginmarkmið þess að veita nemanda yfirsýn yfir stöðu sína eftir nám vetrarins og gefa honum einkunn fyrir frammistöðu sína.

III. Námssvið og námsgreinar

Í þessum hluta námskrárinnar er kynnt áætlun um það nám og kennslu sem stefnt er að fari fram á skólaárinu í bekknum/árganginum. Aðalnámskrá grunnskóla skiptir viðfangsefnum skólastarfsins í átta skilgreind námssvið og eitt opið (val) en hverju námssviði heyra mismargar námsgreinar. Fyrir hvert námssvið eru gefin út hæfniviðmið, námshæfni, fyrir 4., 7. og 10. í aðalnámskrá en skólar útfæra fyrir aðra árganga. Sömuleiðis er lýst áherslum í hverri námsgrein árgangs og flokkað eins og tilheyrir hverju námssviði. Megintilgangur þess er að skýra þær væntingar og áherslur sem eru í náminu svo stefnt sé að sameiginlegu markmiði í skólastarfinu sem öllum sé ljós.

Í einhverjum tilvikum fá sumir nemendur sérstakt námsefni sem hæfa þeim betur en námsefni bekkjar og fá því sína eigin námsskrá (að hluta a.m.k.) sem er nefnd einstaklingsnámskrá. Hún er utan þessa plaggis og unnin í hverju tilviki í samráði við aðstandendur viðkomandi nemenda eftir því sem við á.

I. Íslenska, íslenska sem annað mál og íslenskt táknmál

A. Íslenska

I. I. Talað mál, hlustun og áhorf

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- **Framsögn:** flutt mál sitt skýrt og áheyrilega og gert sér grein fyrir undirstöðuatriðum góðrar framsagnar,
- **Tjáning:** gert grein fyrir þekkingu sinni og reynslu og tjáð hugmyndir sínar og skoðanir frammi fyrir hópi,
- **Hlustun og áhorf:** hlustað og horft af athygli á fjölbreytt efni, beitt þekkingu sinni og reynslu til að skilja það og greint frá aðalatriðum,
- **Nýting miðla:** nýtt sér myndefni og stafrænt efni á gagnrýnninn hátt og greint frá aðalatriðum þess.

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Framsögn
- Tjáning
- Hlustun
- Áhorf

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Ljóðabækur
- Námsbækur og ýmis verkefni frá kennara
- Myndefni
- Hlustunarefni
- Rafrænt efni

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Lestur bókmennta
- Umræður um viðburði í fréttum
- Kynningar á vinnu/niðurstöðum úr verkefnavinnu/þemavinnu
- Upplestur
- Tjáning
- Öll vinna sem þjálfar samvinnu

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Námsefnið er aðlagð að þörfum nemenda eins og kostur er.
- Sérkennari tekur ákveðna nemendur eða minni hópa til þess að veita þeim frekari stuðning

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmati í námsgrein eru eftirfarandi:

- Leiðsagnarmat
- Kannanir
- Rafræn verkefni

- Mat á upplestri
- Mat á hæfniviðmiðum (símat)

I.2. Lestur og lesskilningur

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- **Lesfimi:** lesið texta við hæfi á nákvæman og sjálfvirkan hátt og með tjáningu sem sýnir skilning á tilgangi og merkingu texta,
- **Lestaraðferðir:** geti beitt lestraraðferðum sem hæfa tilgangi og viðfangsefni hverju sinni,
- **Orðaforði:** beitt fjölbreyttum orðaforða og fyrri þekkingu til að mynda samhengi og skilning í lestri og notað aðferðir til að ráða í merkingu ókunnra orða og orðasambanda,
- **Lesskilningur:** skilið, fjallað um og dregið saman efni ólíkra texta, dregið ályktanir af efninu, greint og lagt mat á merkingu þeirra og tilgang á gagnrýninn hátt.
- **Lestarmenning:** valið og lesið sér til gagns og ánægju fjölbreytta texta og miðlað áhuga sínum og skoðunum til annarra.

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Lesskilningur
- Upplestur og tjáning - Lesferill
- Lestrarhraði - Lesfimi

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Orðspor 2, lesbók og vinnubók
- Annar Smellur
- Benjamín dúfa
- Lesefni af bókasafni
- Ljóðabækur
- Ýmis lesskilningsverkefni
- PALS

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan fram í skóla og heima (utan skóla) á eftirfarandi hátt:

- PALS (sem þjálfar allt í senn, upplestur, hljóðlestur og lestrarnákvæmni)
- Yndislestur
- Mínútulestur
- Kynning á bókmenntum, bæði sem upplestur og sem myndefni
- Verkefni um þjóðsögur og ævintýri
- Ýmis lesskilningsverkefni
- Heimalestur

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur við að læra út frá eigin forsendum til að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- PALS hentar vel öllum nemendum hvar sem þeir eru staddir í lestri
- Sérkennari tekur ákveðinn hóp í sérkennslu
- Lestraráttak heima og í skóla
- Jafningjahópar í stöðvavinnu í lesskilningsverkefni
- Nemendur með slakan leshraða fá aukna þjálfun í að æfa upplestur í skólanum
- Einstaklingsmiðuð verkefni

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi:

- Mat á leshraða; hraðlestrarpróf
- Lesferill; sem mælir framburð og tjáningu
- Mat á lesskilningi m.a. Orðarún og önnur lesskilningspróf
- Símat og jafningjamat

I.3. Bókmenntir

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- **Lestur og túlkun bókmennta:** lesið ýmsar bókmenntir og unnið með efni þeirra á fjölbreyttan hátt,
- **Bókmenntagreining:** beitt nokkrum grunnhugtökum í bókmenntafræði við umfjöllun um fjölbreyttar bókmenntir,
- **Ljóð:** notað einföld bókmenntahugtök í umræðu og vinnu með innihald og einkenni ljóða frá ólíkum tímum.

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Lestur ljóða og bókmennta

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem aðallega er stuðst við í kennslunni eru eftirfarandi:

- Orðspor 2, lesbók og vinnubók
- Annar Smellur
- Benjamín dúfa
- Ýmis ljóð og ljóðaverkefni

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima fram á eftirfarandi hátt:

- Nemendur vinna með bókmenntatexta og ljóð
- Lögð er áhersla á aðalpersónur, aukapersónur, umhverfi, innri og ytri tíma, sögusvið, atburðarás og sögulok
- Áhersla á upphaf, miðju og endi sagna
- Í ljóðum er áhersla á ljóðstafi, rím, atkvæði og merkingu

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja nemendur við að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Nemendur fá stuðning við að vinna verkefni eftir þeirra getu og fá námsefni við hæfi

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi:

- mat á hæfniviðmiðum
- áhersla á skapandi hugsun og skilning

I.4. Ritun

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- **Skrift og frágangur:** miðlað texta í gegnum sjálfvirka og læsilega skrift og fyrirhafnarlausan innslátt á lyklaborð og gengið frá texta samkvæmt fyrirmælum,
- **Uppbygging texta:** skrifað texta þar sem málsgreinar eru fjölbreyttar og texta er skipt upp í efnisgreinar,
- **Textategundir og málnotkun:** skipulagt og orðað texta á þann hátt sem hæfir tilefni, viðtakendum og birtingarformi,
- **Tjáning í texta:** tjáð hugmyndir sínar, reynslu og sköpun í texta, metið, mótað og endurskrifað með hliðsjón af hjálpargögnum,
- **Stafsetning og greinamerkjasetning:** beitt algengum atriðum stafsetningar og greinamerkjasetningar og notað tiltæk hjálpargögn við hæfi.

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Ritun
- Skrift
- Skapandi vinna
- Hugtakakort
- Stafsetning

iii. Námsgögn og kennslufni

Þau námsgögn sem helst er stuðst við í kennslunni eru:

- Orðspor 2, lesbók og vinnubók
- Hugtakakort í uppbyggingu á ritun
- Stafsetningarreglur
- Skriftarhefti
- Skapandi skrif

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Lögð er áhersla á skapandi skrif.
- Áhersla er á aðalpersónur, aukapersónur, umhverfi, atburðarás, upphaf, miðju og endi sagna.
- Verkefnum er skilað á fjölbreyttan hátt
- Ýmsar æfingar sem tengjast stafsetningu
- Skriftaræfingar
- Ritun í spjaldtölvu
- Notkun lyklaborðs og réttar fingrasetningar

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Hver nemandi fær tækifæri til að skila ritun eftir sinni getu
- Ritun fer að mestu fram í spjaldtölvu
- Nemendur fá ritunarefni við hæfi
- Nemendur fá aðgang að hjálpargögnum í ritun og stafsetningu.

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi:

- Mat á hæfniviðmiðum
- Hver nemandi fær umsögn um ritun sína út frá þeim væntingum sem settar eru fram
- Hæfni á uppbyggingu sagna er metin
- Stafsetningarkannanir
- Nemendur fá aðgang að hjálpargögnum í ritun og stafsetningu.

I.5. Mál og málnotkun

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- **Fjölbreytt málnotkun:** notað góðan orðaforða í ræðu og riti og nýtt sér fjölbreytt málsnið við orðmyndun, tal og ritun,
- **Sköpunarkraftur:** nýtt orðaforða sinn til að skapa ný orð og orðasambönd og notað þau í texta,
- **Orðflokkar:** áttað sig á hvernig orðaforðinn skiptist í sagnorð, fallorð og óbeygjanleg orð og greint hlutverk og helstu einkenni þeirra,
- **Orðtök og málshættir:** notað algeng orðtök og málshætti í töluðu máli og rituðu og greint notagildi þeirra í texta,
- **Gögn og hjálpartæki:** nýtt sér kunnáttu og færni til að fletta upp orðum í orðabókum og öðrum gagnabrunnum um tungumál.

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Hugarkort
- Málfræðireglur
- Umræður um íslenskt mál
- Málshættir og orðtök
- Orðabækur
- Nýyrði

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst er stuðst við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Málrækt 2
- Orðspor 2, lesbók og vinnubók
- Ýmis spil til að örva orðaforða
- Orðabækur - snara.is og bin.arnastofnun.is
- Ýmis námsgögn af vef

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Innlagir á málfræðihugtökum; orðflokki og einkennum þeirra
- Áætlunarvinna með þann orðflokk sem unnið er með hverju sinni
- Innlögn á orðatiltækjum og málsháttum og unnið með notkun þeirra
- Þema- og hópavinnu
- Unnið í námsbókum
- Verkefnavinna

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Nemendur fá tækifæri til að nota hjálpargögn sem að gagni geta komið
- Nemendur vinna að markmiðum árgangsins

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi:

- Virkni
- Símat
- Verkefnavinna

- Kannanir

B. Íslenska sem annað tungumál

Námsgreinin íslenska sem annað tungumál er ætluð nemendum sem eiga ekki íslensku sem móðurmál og hafa engin eða lítil tæk á íslensku máli. Nemendahópurinn sem lærir íslensku sem annað tungumál er fjölbreyttur og námsþarfir hans að sama skapi mismunandi. Nemendur vinna að hæfniviðmiðum samkvæmt „íslensku sem annað tungumál“. Hæfnirammarnir þar skiptast í fjögur stig (forstig, 1. Stig, 2. stig og 3. Stig) og lýsa stigvaxandi hæfni nemenda í íslensku sem öðru tungumáli. Hæfnirammarnir miða ekki við aldur nemandans heldur hæfni og stöðu hans í máltil Einkuninni. Kennsluhættir og námsmat skulu vera fjölbreytt og taka mið af öllum hæfnisviðum þ.e. skilningi (hlustun og lestri) og tjáningu (talmáli og ritun). Þegar nemandi hefur náð færni á öllum stigum er gert ráð fyrir að hann geti, með stuðningi, unnið eftir sömu námsáætlun og nemendur með íslensku sem móðurmál.

I.6. Forstig

i. Hæfniviðmið

Við lok stigs geti nemandi:

- Hlustun
 - Skilið einfalt daglegt mál sem varðar hann sjálfan ef talað er hægt og skýrt s.s. einfaldar spurningar og svör
 - Skilið mjög einfaldar leiðbeiningar með stuðningi mynda, látbragðs ofl.
 - Greint einstök orð og tölustafi sem kenndir hafa verið í einföldu hljóð- og myndefni
 - Skilið grunnorðaforða, orð á I. þrepi: orð yfir hluti, fólk og dýr, tölustafi og daglegar athafnir í nánasta umhverfi, í skólanum, frístundinni og heima
- Lestur
 - Tengt íslensk málhljóð við rittákn þeirra. Byrjar að þjálf sig í umskráningu og nær byrjunarfærni í lesfimi
 - Lesið og skilið einföld orð og einfaldar lykilsetningar sem honum hafa verið kenndar og eru algengar eða eru studdar myndefni
 - Nýtt sér myndir og tákn til að skilja og skýra merkingu orða
 - Lesið mjög einfalda texta með stuðningi t.d. mynda
- Tjáning; talað mál, samskipti og frásögn
 - Með stuðningi, tekið þátt í einföldum samræðum er varða hann sjálfan, sé talað hægt og skýrt, Endurtekið og umorðað eftir þörfum
 - Beðið um aðstoð á einfaldan hátt og spurt einfaldra spurninga
 - Kynnt sig, heilsað, kvatt, og þakkað fyrir sig
 - Sýnt kunnáttu í grunnorðaforða, orð á I. þrepi: getur nefnt orð yfir hluti, liti, fólk, daga, tölur og dýr og einfaldar setningar um daglegar athafnir í nánasta umhverfi, í skólanum, frístundum og heima
 - Tjáð á einfaldan hátt, hvað honum líkar/líkar ekki og sagt frá líðan sinni
 - Stafað nafnið sitt og gefið upp símanúmer
- Tjáning; ritun
 - Skrifað íslenska stafrófið eftir fyrirmynd
 - Þekkt íslenskan ritátt
 - Afritað orð og setningar
 - Skrifað einföld orð og einfaldar setningar sem hann hefur lært
 - Skrifað nafnið sitt
 - Teiknað röð mynda og með aðstoð skrifað stök orð eða setningar til að lýsa því sem er að gerast á myndunum (t.d. einföld dagbók)

I.7. 1. stig

i. Hæfniviðmið

Við lok stigs geti nemandi:

- Hlustun
 - Skilið einfalt daglegt mál sem varðar hann sjálfan, skólann, fjölskylduna og áhugamál ef talað er hægt og skýrt
 - Skilið að nokkru leyti leiðbeiningar og það mál sem notað er í kennslustofunni ef talað er hægt
 - Fylgt meginþræði og greinir upplýsingar í einföldum, kunnuglegum frásögnum með sjónrænum stuðningi og orðaforða sem hefur verið kenndur
 - Skilið grunnorðaforða, orð á 1. þrepi: orð yfir hluti, fólk og dýr, tölustafi og daglegar athafnir í nánasta umhverfi, í skólanum, frístundinni og heima
- Lestur
 - Þekkt íslenska stafrófið og íslensku máhljóðin
 - Lesið og skilið einföld orð og setningar sem hafa verið kenndar
 - Nýtt sér myndir og tákn til að skilja og skýra merkingu orða
 - Lesið og skilið einfalda texta af nokkurri lipurð
- Tjáning; talað mál, samskipti og frásögn
 - Með stuðningi, tekið þátt í einföldum samræðum er varða hann sjálfan, sé talað hægt og skýrt, endurtekið og umorðað eftir þörfum
 - Beðið um aðstoð á einfaldan hátt og spurt einfaldra spurninga
 - Kynnt sig, heilsað, kvatt og þakkað fyrir sig
 - Sýnt kunnáttu á grunnorðaforða, orð á 1. þrepi: getur nefnt orð yfir hluti, liti, fólk, daga, tölur og dýr og einfaldar setningar um daglegar athafnir í nánasta umhverfi, í skólanum, frístundinni og heima
 - Á einfaldan hátt tjáð hvað honum líkar/líkar ekki og sagt frá líðan sinni
 - Með takmörkuðum orðaforða lýst hlut eða mynd með því að hafa undirbúið sig fyrirfram
- Tjáning; ritun
 - Skrifað stök orð og einfaldar setningar um sjálfan sig
 - Skrifað nafn sitt, heimilisfang og nafn skólans
 - Skrifað orð og orðasambönd til að lýsa hversdagslegum hlutum (t.d. lit eða stærð)
 - Skrifað einfaldar setningar til að lýsa atburðum í myndasögu
 - Fært dagbók sem lýsir daglegum athöfnum, fólki og stöðum í stuttum setningum
 - Sýnt grunnþekkingu á íslenskri málfræði og beitt henni í ritun

I.8. 2. stig

i. Hæfniviðmið

Við lok stigs geti nemandi:

- Hlustun
 - Skilið dagleg samtöl, og umræður sem tengjast kunnuglegum aðstæðum einkum ef talað er skýrt
 - Skilið nákvæmar leiðbeiningar og fyrirmæli tengd námsgreinum
 - Skilið helstu atriði í kynningum, fræðslu og útskýringum með sjónrænum stoðum og skýrum dæmum
 - Sýnt grunnskilning á mikilvægum orðaforða námsgreina, þ.e. orðaforða á 2. og 3. þrepi (t.d. náttúru- og samfélagsgreinum).
- Lestur

- Lesið og skilið texta almenns eðlis með orðaforða sem kemur oft fyrir í námi í skólanum
- Lesið og skilið texta úr námefni með stuðningi lykilhugtaka, orðalista, mynda og annarra hjálpargagna
- Getið sér til um merkingu einstakra orða út frá samhengi og áætlað merkingu setningar, ef hann þekkir efnið sem um ræðir
- Fylgt söguþræði í stuttum sögum og frásögnum á einföldu máli
- Tjáning; talað mál, samskipti og frásögn
 - Tekið þátt í flestum daglegum samtölum án mikils stuðnings
 - Spurt einfaldra spurninga og nýtt til þess orð og setningar úr námsefninu og átt samskipti við samnemendur um námsefnið
 - Sagt frá áætlunum, venjum, daglegum athöfnum, liðnum atburðum og persónulegri reynslu
 - Flutt undirbúna kynningu um efni sem hann þekkir vel og svarað spurningum áheyrenda en gæti þurft að biðja um endurtekningu
 - Auðveldlega tjáð sig um það sem honum líkar/mislíkar
 - Lýst fólki, stöðum og hlutum á einfaldan hátt
- Tjáning; ritun
 - Skrifað einfaldan texta sem tengjast daglegum athöfnum, persónulegum högum, líðan, áhugamálum og viðhorfum með stuðningi hjálpargagna
 - Skrifað stuttar lýsingar á atburðum, fyrri viðfangsefnum og reynslu
 - Svarað spurningum tengdum náminu skriflega með viðeigandi stuðningi orðalista og lykilorðavinnu
 - Búið til stutta kynningu í skýrslu eða á veggspjaldi u m efni tengt náminu með myndum og stuttum textum
 - Skrifað stuttar, einfaldar frásagnir, t.d. inngang að sögu eða framhald af sögu með stuðningi hjálpargagna
 - Sýnt fram á grunnþekkingu í íslenskri málfræði og beitir henni í ritun

1.9. 3. stig

i. Hæfniviðmið

Við lok stigs geti nemandi:

- Hlustun
 - Skilið nokkuð auðveldlega daglegar samræður í tengslum við áhugasvið og annað í kunnuglegu umhverfi
 - Skilið megininntak í umræðum og fræðslu um viðfangsefni ýmissa námsgreina
 - Skilið megininntak kynninga og fræðslu í ýmsum námsgreinum og efni í fjölmiðlum sem höfðar til hans og er á skýru máli
 - Sýnt fram á nokkuð góða þekkingu á námsorðaforða á 2. og 3. þrepi, til skilnings sem samsvarar aldri barnsins og því sem gera má ráð fyrir að jafnaldrar hafi þekkingu á
- Lestur
 - Fylgt meginhugmynd og rökum í texta almenns eðlis og getið sér til um merkingu orða út frá samhengi texta
 - Lesið texta námsbókanna með viðeigandi stuðningi (orðalista, orðabóka og mynda)
 - Fundið lykilupplýsingar í texta og safnað upplýsingum úr ýmsum textahlutum til að leysa verkefni
 - Lesið einfaldar skálsögur í fullri lengd
- Tjáning; talað mál, samskipti og frásögn

- Tekið þátt í tiltölulega löngum samtölum um efni sem er til umræðu ef viðmælandi gerir sér far um að sýna skilning og koma til móts við nemandann
- Tekið þátt í umræðum um viðfangsefni hinna ýmsu námsgreina
- Tekið þátt í samræðum um áhugamál og fristundir í raun- og netheimum, tjáð skoðanir og rökstutt þær
- Útbúið og flutt kynningu á efni sem hann þekkir og svarað spurningum ef þær eru orðaðar skýrt
- Tjáð, að mestu, skoðanir sínar á skýran hátt
- Sagt í smáatriðum frá atburðum, viðbrögðum við þeim og lýst reynslu
- Tjáning; ritun
 - Skrifað samfelldan texta um margvísleg efni og tengt efnisgreinar í línulega, rökrétta heild með viðeigandi tengiorðum, (þótt textinn sé ekki málfræðilega réttur)
 - Skrifað óformlegan og formlegan texta t.d. á samfélagsmiðlum. Getur hagað orðum sínum með lesanda í huga og í samræmi við inntak og tilgang
 - Tjáð skriflega skoðun sína á námsefni, kvikmyndum, bókum eða sjónvarpspáttum með viðeigandi orðaforða
 - Tjáð skriflega skoðun sína á námsefni, kvikmyndum, bókum eða sjónvarpspáttum með viðeigandi orðaforða
 - Skrifað námsritgerðir og notar námsorðaforða með viðeigandi stuðningi orða og orðabóka
 - Gert grein fyrir reynslu, lýst tilfinningum og viðbrögðum í samfelldum texta. Getur skrifað samfellda sögu, með upphafi átburðarás og sögulokum
 - Sýnt fram á breiðan grunn í íslenskri málfræði og beitir henni í ritun

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Námsbækur: Einmitt – lærur íslensku, Orð eru ævintýri. Þetta reddast, Íslenska nýja málið mitt I og 2, Ritúrinn I, 2, 3, Kæra Dagbók I, 2 og 3, Hitt og þetta (lestrar- og vinnubók), Íslenska fyrir alla I og 2, Íslenska vísar veginn, Þjálfunarhefti (matur, dýr, húsbúnaður ofl.), Tölum saman, Orðagull, Markviss málörvun, Leggðu við hlustir.
- Spil: Sagnorðaspilið, Fallorðaspilið, Orðasjóður (flettisþjöld og útprentanlegt efni af vef), Íslenski málhljóðakassinn.
- Smáforrit og vefir: Vefir af heimasíðu Menntamálastofnunar (mms.is), tungumálatorg.is, ord.ruv.is, Smábókaskapurinn (vefsíða), skolavefur.is, Málið er mark (vefsíða), Út fyrir bókina (vefsíða) smáforrit s.s. grahpogame, .
- Annað: Kpals., Gpals, verkefni frá kennara, Orðaforðalisti MMS, samtalsþjöld, ýmis málfræðiverkefni.

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Einstaklingskennsla
- Kennsla í litlum hópum
- Á heimasvæði árgangs eða ÍSAT veri

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Vinnubækur við hæfi hvers og eins
- Spil og leikir
- Umræður
- Lestur bóka sem hæfa hverjum og einum

v. Námsmat og námsmatsaðlög

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Símat
- Leiðsagnarmat
- Stöðumat
- Próf

2. Erlend tungumál

2.1. Enska

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- Hlustun
 - skilið talað mál og frásagnir um efni tengt námi hans og daglegu lífi, brugðist við þeim og nýtt sér í námi sínu.
 - Fylgt þræði í efni við hæfi á margvíslegum miðlum og nýtt í námi sínu.
 - Hlustað eftir aðal-atríðum, greint þau og nýtt sér í námi sínu.
- Lesskilningur
 - Fundið lykilupplýsingar í texta og nýtt sér í verkefnavinnu.
 - Skilið megininntak rauntexa og unnið úr efni þeirra.
 - Lesið sér til gagns og ánægju einfaldar smásögur og skáldsögur og unnið með efni þeirra.
 - Lesið og skilið auðlesið efni og hugtök tengt öðrum námsgreinum.
 - Lesið og skilið texta við hæfi sem innihalda algengan orðaforða.
- Samskipti
 - Tekið þátt í óformlegu samtali um áhugamál sín og daglegt líf.
 - Bjargað sér við algengar aðstæður og notað almennar kurteis- og samskiptavenjur.
 - Notað málið til samskipta í kennslustundum og undirbúið, tekið og veitt viðtal.
- Frásögn
 - Tjáð sig um reynslu sína og skoðanir og brugðist við einföldum spurningum.
 - Undirbúið og flutt frásögn eða kynningu og brugðist við einföldum spurningum.
 - Flutt tilbúið eða frum-samið efni, einn eða í félagi við aðra.
 - Beitt málinu með nokkuð eðlilegum framburði og áherslum.
- Ritun
 - Skrifað texta af mismunandi gerðum með inntak og lesanda í huga.
 - Beitt grunnreglum málfræði og stafsetningar nokkuð rétt og skapað samhengi í texta.
 - Skrifað einfalda texta um það sem hann hefur lesið, séð eða heyrt.
 - Lýst atburðarás eða reynslu með orðaforða sem unnið hefur verið með.
 - Samið einfalda texta þar sem ímyndunaraflíð fær að njóta sín.
- Menningarlæsi
 - Sýnt að hann þekkir til ýmissa þátta sem einkenna menningu og daglegt líf.
 - Sett sig í spor fólks á viðkomandi málsvæði og gert sér grein fyrir hvað er líkt eða ólíkt með hans eigin aðstæðum.
 - Sýnt að hann áttar sig á skyldleika erlenda málsins við íslensku, eigið móðurmál eða önnur tungumál sem hann er að læra.

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Nemendur vinna markvisst að því að byggja upp góðan grunn í ensku.
- Aðaláherslan er á að auka orðaforðann og vinna með hann.
- Farið verður í orðaforða, lesskilning, hlustun, talað mál, málfræði og ritun.

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Yes We Can 5, Ready for Action
- Dickory, Dock
- Málfræðiæfingar
- Auðkefni frá kennara m.a. [Home | LearnEnglish Kids](#)
- Myndbönd, tónlist, kvikmyndir, hlustunaræfingar og rafræn verkefni frá kennara

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Beinar innlagnir
- Hlustun
- Verkefnavinna
- Hópavinna
- Samtöl
- Hringekja; unnið með jafningjahópum í ensku
- Upprifjun

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Hringekja; nemendum skipt upp í jafningjahópa tímabundið og hver nemandi fær tækifæri til að byggja upp orðaforða á sínum forsendum
- Aðlagð efni
- Innlögn hjá kennara
- Margar af þeim aðferðum sem notaðar eru í tungumálakennslu henta vel öllum nemendum
- Orðaforðavinna á forsendum og grunni nemenda

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Mat á hæfniviðmiðum (símat)
- Munnleg verkefni og próf
- Ýmis ritunarverkefni metin
- Kannanir

2.2. Danska

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- Hlustun og áhorf
 - skilið algeng orð, einföld fyrirmæli og frásagnir og brugðist við þeim
 - fylgt meginþræði í einföldu efni sem höfðar til barna og unglinga
 - hlustað eftir einföldum upplýsingum og nýtt sér í námi sínu.
- Lestur og Lesskilningur
 - fundið afmarkaðar upplýsingar í einföldum texta og nýtt sér í verkefnavinnu
 - skilið megininntak einfaldra rauntexa með stuðningi ef þarf,
 - lesið og skilið stutta texta með grunnorðaforða daglegs lífs.
- Frásögn
 - tjáð sig á einfaldan hátt um sjálfan sig og líf sitt,
 - Beitt málinu með nokkuð eðlilegum framburði og áherslum
 - undirbúið og flutt einfalda frásögn eða kynningu um efni sem hann þekkir vel,
 - flutt einfalt atriði sem hann hefur haft tækifæri til að æfa,
- Samskipti

- Spurt og svarað á einfaldan hátt um það sem stendur honum næst,
 - tekist á við aðstæður í skólastofunni í einföldum samskiptum,
 - tekið þátt í einföldum samræðum í skólastofunni.
- Ritun
 - skrifað einfaldan texta með orðaforða úr efnisflokkum sem fengist er við,
 - byggt upp einfaldar setningar, stafsett algeng orð og notað algeng greinarmerki,
 - skrifað einfalda texta um efni sem tengist námi hans,
 - skrifað á einföldu máli um efni sem hann þekkir vel,
 - samið stuttan texta frá eigin brjósti
- Menningarlæsi
 - sýnt að hann þekkir til ýmissa sérkenna menningarsvæðisins,
 - gert sér grein fyrir mismunandi siðum og hefðum á viðkomandi málsvæði,
 - sýnt að hann áttar sig á að mörg algeng orð í erlenda tungumálinu eru lík og skyld öðrum sem hann þekkir.

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Klukkan
- Tölustafir
- Dýr
- Danskir bókstafir
- Matur
- Skólinn og námsgögn
- Tilfinningar
- Áhugamál
- Persónufornöfn
- Dönsk tónlist, þættir, myndir og ævintýri

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Smart lesbók
- Smart vinnubók
- Efni frá kennara
- Myndbrot, þættir og hlustun

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Innlögn
- Verkefnavinna
- Hópavinna
- Rafræn verkefni
- Leikir og spil
- Söngur
- Hlustunaræfingar
- Orðabækur - snara.is

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Innlögn hjá kennara
- Margar af þeim aðferðum sem notaðar eru í tungumálakennslu henta vel öllum nemendum.
- Orðaforðavinna á forsendum og grunni nemenda.

v. Námsmat og námsmatsaðlög

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Mat á hæfniviðmiðum (símat)
- Verkefni og virkni
- Munnleg próf
- Kannanir

3. List- og verkgreinar

A. hluti - listgreinar:

3.1. Sviðslistir – leiklist

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- nýtt sér efni úr ýmsum áttum sem kveikju við frumsköpun leikins efnis. Skapað leikþætti í félagi við aðra með skýrum persónum, söguþræði og framvindu,
- Nýtt sér leikmuni, búninga, einfaldan sviðsbúnað og tækni til að styrkja sköpun sína,
- beitt fleiri en einu formi leiklistar,
- flutt leiktexta í hlutverki á viðeigandi hátt fyrir framan áhorfendur,
- skapað skýra leikpersónu og viðhaldið henni í stuttum leikþætti með viðeigandi radd- og líkamsbeitingu.
- rætt um leikið efni á sviði og í myndmiðlum út frá fleiri en einu sjónarhorni og sett það að einhverju leyti í samhengi við eigið líf og samfélag,
- sýnt viðeigandi hegðun og borið virðingu fyrir vinnu annarra sem áhorfandi í skólastarfi, á sýningum eða leiklistarviðburðum,
- nýtt sér hugmyndir jafningja og lagt fram sínar eigin í leikrænu ferli og við undirbúning og sköpun leikþátta.

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Farið er í margs konar æfingar og leiki sem þjálfá einbeitingu, líkamsvitund, samskipti, framkomu, rödd, rýmisskynjun, samvinnu og tillitssemi við aðra.
- Unnið með leiklist þar sem nemendur setja sig í spor annarra og þurfa að takast á við ímyndaðar aðstæður.
- Persónusköpun
- Unnið með gagnrýna hugsun
- Aðferðir og vinnubrögð í námsgreininni eru eftirfarandi:
 - Látbragð
 - Kyrrmyndir
 - Paravinna
 - Handritsvinna
 - Leikspuni
 - Túlkun á eigin texta og annarra
 - Frásögn
 - Mismunandi blæbrigði raddarinnar
 - Þátttaka í hóp umræðum
 - Hópefli – leikir

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Leikmunir og búningar
- Tónlist
- Veraldarvefurinn
- Ýmsar bækur tengdar leiklistinni

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan fram í skólanum.

- Kennslan fer fram í leiklistarstofu
- Námsgreinin er kennd í smiðjum. Kenndar eru sex kennslustundir á viku í u.þ.b. sex vikur (16-17 skipti).
- Náms hópar eru blandaðir innan árgangs.
- Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:
- Í smiðjum er lögð áhersla á að hver nemandi fái tækifæri til að vinna viðfangsefni á sínum forsendum m.a. í framsetningu og ástundun.

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Þátttaka í verkefnum
- Frumkvæði og vinnusemi
- Frammistaða
- Framkoma
- Hæfniviðmið Hraunvallaskóla

3.2. Sjónlistir - myndmennt

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- Notað mismunandi efni, verkfæri, miðla og tækni, á skipulagðan hátt í eigin sköpun,
- Nýtt sér grunnþætti myndlistar í eigin sköpun,
- Greint og fjallað um listaverk og áhrif myndmáls í umhverfinu og samfélaginu.
- Greint, borið saman og metið aðferðir við gerð margs konar listaverka.
- Þekkt og gert grein fyrir völdum verkum íslenskra og erlendra listamanna, lýst þeim og greint og fjallað um ýmsar stefnur myndlistar með því að bera saman stíla og tímabil tiltekinna verka.

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Hlutföll andlits og skyggingar
- Grafík, fjölfeldi, ýmsar grafískar aðferðir, mismunandi prent
- Dúkrista
- Leir
- Hlutbundin myndlist

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst er stuðst við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Fjölbreyttur efniviður; pappír, mismunandi teikniáhöld, litir, og verkfæri.
- Bækur, skyggjur og margmiðlunarefni, valið og útbúið af kennara.

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan, í skóla og heima (utan skóla), fram á eftirfarandi hátt:

- Kennslan fer fram á myndmenntasvæði skólans.

- Námsgreinin er kennd í smiðjum. Kenndar eru sex kennslustundir á viku í u.þ.b. sex vikur (16-17 skipti).
- Námsþópar eru blandaðir innan árgangs.

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við að nemendur læri út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Í smiðjum er lögð áhersla á að hver nemandi fái tækifæri til að vinna viðfangsefni á sínum forsendum.

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi:

- Þátttaka í kennslustundum/verkefnum.
- Vinnusemi.
- Vönduð vinnubrögð.
- Umgengni og frágangur.
- Framkoma.
- Hæfniviðmið Hraunvallaskóla

3.3. Tónmennt

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- beitt rödd sinni í söng eða rappi, einn eða með öðrum
- leikið einfaldar laglínur og hljóma á ýmis hljóðfæri í samspili
- leikið hrynn á takthljóðfæri í samspili
- spunnið stef og stuttar laglínur í samspili
- samið, einn eða í hóp, lag eða hljóðverk fyrir eitt eða fleiri hljóðfæri
- notað tónlistarforrit til að semja lag eða hljóðverk
- notað tónlistarforrit til að taka upp og unnið með þau
- greint og útskýrt ólíka tónlistarstíla og tengt viðkomandi menningu
- nýtt einföld tónlistarleg hugtök til að gera grein fyrir skoðun sinni á margvíslegri tónlist

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Tónlist er megin uppistaða þessarar námsgreinar og er notuð í öllum verkefnum
- Nemendur öðlast kunnáttu á hljómsveitarhljóðfærum og spila saman í hljómsveitum
- Semja raftónlist á iPad
- Spurningakeppnir, hópefli og leikir notaðir til að kynnast mismunandi tónlist
- Líkami notaður sem takthljóðfæri við þekkt lög og tengd við tónfræði
- Ukulele kennsla fer reglulega fram yfir tímabilið og semja nemendur sína eigin laglínur

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Hljóðfæri
- Tölvur, iPad
- Tónlist af youtube.com
- IMovie og moviestar
- Tonmennt.com
- Háskaleikur
- Það var lagið (mappa með verkefnum)
- Garageband

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Námið fer að mestu fram í skóla
- Heimavinna er sjaldgæf í þessu fagi en það kemur fyrir að nemendur þurfi að æfa texta og/eða finna upplýsingar heima

Tímafjöldi: Tvær kennslustundir í senn í 16 -17 skipti (40 mín. kennslustund á viku að jafnaði yfir heilt skólaár)

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Náms hæfni
- Þátttaka í verkefnum
- Áhugi og verkefnaskil
- Frumkvæði og vinnusemi
- Samvinna
- Munnleg umsögn frá kennara eftir hvert verkefni

B. hluti: - Verkgreinar

3.4. Heimilisfræði

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- Matreiðir einfaldar og hollar máltíðir út frá ráð-leggingum um matar-æði frá embætti landlæknis,
- Vinnur sjálfstætt eftir uppskriftum og notað til þess algengustu mæli- og eldhúsáhöld og skilið gildi viðeigandi frágangs,
- Greinir frá helstu orsökum slysa við eldhússtörf og hvernig má koma í veg fyrir þau,
- Tjáir sig um heilbrigða lífshætti eins og næringu, hreyfingu og svefn,
- Öðlast færni í hreinlæti og þrifum tengdu matreiðslu,
- Setur viðfangsefni heimilis-fræðinnar í einfalt samhengi við jafnrétti og sjálfbærni og áttar sig á uppruna helstu matvæla,

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru:

- Vinnubókarvinna
- Næringarfræði
- Brauðbakstur
- Kökubakstur
- Eldamenska

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Gott og gagnlegt 2-nemendabók og 2-vinnubók
- Ýmsar uppskriftir til stuðnings og hugmyndaauka
- Næringarefnaflur af lydheilsustod.is
- Fæðuhringurinn veggspjald

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

Námsgreinin er kennd í smíðjum. Kenndar eru sex kennslustundir á viku í u.þ.b. sex vikur (16-17 skipti). Heimilisfræði er annars vegar verklegt og hins vegar bóklegt nám. Unnið er sjálfstætt eftir skriflegum uppskriftum og fengist við að stækka þær eða minnka. Í næringarfræðinni er fræðst um orkuefnin og nemendur þjálfast í að nota næringarefnatöflur. Eldaðir eru einfaldir réttir úr fjölbreyttu hráefni ásamt því að baka.

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Í smíðjum er lögð áhersla á að hver nemandi fái tækifæri til að vinna viðfangsefni á sínum forsendum m.a. í framsetningu og ástundun.

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi:

- Stöðugt mat á vinnu nemenda.
- Áhugi
- Verkfærni
- Umgengni og framkoma
- Vinnubókarvinna

3.5. Hönnun og smíði

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- Þekkt ýmis verkfæri og mælitæki sem notuð eru í formun smíðaeftna og útskýrt virkni þeirra,
- Þekkt algengustu smíðaeftni og útskýrt rétta notkun og eiginleika þeirra,
- Framkvæmt algengustu aðferðir festinga og útskýrt notkun þeirra,
- Útskýrt réttar vinnustellingar, valið viðeigandi hlífðarbúnað og gert sér grein fyrir samhengi góðrar umgengni og öryggisþátta
- Útskýrt hugmyndir sínar með því að rissa upp málsetta vinnuteikningu,
- Gert grein fyrir hvort efni séu hættuleg og hvernig hægt er að endurnýta og flokka efni sem fellur til í smíðastofunni,
- Greint og fjallað um íslenska hönnun og handverk í samhengi við sögu.
- Lesið einfalda teikningu, smíðað eftir henni og unnið eftir hönnunarferli frá hugmynd að lokaafurð,

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni er:

- Bretti úr við
- Þorrabakki
- Bolti og spaði
- Þaut
- Frjálst val

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Verklýsingar gerðar af kennara
- Verkfæri smíðastofunnar
- Krossviður, MDF plötur, fura og annað tilfallandi efni
- Málning, lakk og olía

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt: Kennslan fer fram í smíðastofu skólans. Námsgreinin er kennd í smíðjum. Kennt er sex kennslustundir á viku í fjórar til fimm vikur (14- 15 skipti). Árganginum er blandað saman í hópa.

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Í smíðjum er lögð áhersla á að hver nemandi fái tækifæri til að vinna viðfangsefni á sínum forsendum m.a. í framsetningu og ástundun.

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Mast fyrir hvert og eitt verkefni
- Frumkvæði, færni og sjálfstæði nemenda
- Virkni í tíma og góð umgengni ásamt hjálpssemi
- Þátttaka í verkefnum, vinnusemi og framkoma

3.6. Textílmennt

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- Verklag:
 - Beitt grunnaðferðum og áhöldum greinarinnar
 - Unnið úr fjölbreyttum textílefnum,
 - Unnið með einföld snið og uppskriftir,
 - Þekkt mikilvægi viðeigandi líkamsstöðu og geti beitt líkamanum rétt við vinnu sína.
- Sköpun, hönnun og tækni:
 - Þróað eigin hugmyndir í textílverk og unnið eftir ferli.
 - Notað fjölbreyttar aðferðir að eigin vali við skreytingu textílafurða.
 - Útskýrt eigið verk og notað til þess hugtök greinarinnar.
 - Nýtt helstu miðla til að afla upplýsinga um hugmyndavinnu. Hönnun og útfærslu á þeim.
 - Nýtt helstu miðla til að afla upplýsinga um hugmyndavinnu, hönnun og útfærslu á þeim.
- Menning og umhverfi:
 - Fjallað um efnisfræði svo sem eiginleika náttúruvafna og gerviefna.
 - Skilið helstu tákni og merkingar textílefna.
 - Nýtt endurnni efni í textílvinnu og gert grein fyrir endurnýtingu og efnisveitum.
 - Greint og fjallað um hefðir í textílvinnu á Íslandi og sett í samhengi við sögu.

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Rifja upp hvernig á að sauma á saumavél
- Saumavélaæfingar
- Verkefni á saumavél
- Þrjóna húfu eftir uppskrift
- Gera dúsk
- Textíl merkingar og þvottaleiðbeiningar
- Aukaverkefni, frjálst val

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Verklýsingar gerðar af kennara
- Ýmsar handbækur tengdar þróni og saumum
- Ýmis blöð tengd greininni

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan fram í skóla og heima (utan skóla) á eftirfarandi hátt: Kennslan fer fram í textílstofu.

Námsgreinin er kennd í smiðjum. Kenndar eru sex kennslustundir á viku í u.þ.b. sex vikur (16-17 skipti).

- Innlögn
- Hugmyndavinna
- Sýnikennsla
- Einstaklingskennsla
- Verklegar æfingar

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Í smiðjum er lögð áhersla á að hver nemandi fái tækifæri til að vinna viðfangsefni á sínum forsendum m.a. í framsetningu og ástundun.

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi:

- Þátttaka í kennslustundum/verkefnum.
- Vinnusemi.
- Vönduð vinnubrögð.
- Umgengni og frágangur.
- Framkoma.
- Hæfniviðmið Hraunvallaskóla.
- Hvert verkefni er metið ásamt frammistöðu í tímum

4. Náttúrugreinar

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

Hæfniviðmið til verklags:

- beitir algengustu hugtökum og heitum í náttúruvísindum við athuganir, í umræðu og textaskrifum.
- kynnir niðurstöður rannsókna, útskýrir hvaða vinnubrögðum var beitt og tekið þátt í umræðum um efnið.
- ræðir valin dæmi um samspil tækni, þekkingar og framfara og hvernig hugmyndir manna um heiminn hafa breyst með aukinni þekkingu.
- les náttúruvísindatexta sér til gagns og endursegir með eigin orðum, túlkar myndrit og skoðar myndefni um náttúrufræði, umorðar og nýtir til útskýringa.
- þekkir ferli vísindalegra vinnubragða og vinnur eftir þeim í stýrðum verkefnum.
- framkvæmir, skráir og safnar upplýsingum út frá einföldum athugunum og mælingum úti og inni samkvæmt fyrirmælum.
- ræðir muninn á staðreynd og skoðun, tilgátu og kenningu í tengslum við náttúruvísindi.

Hæfniviðmið um viðfangsefni:

- Umhverfið:
 - lýsir samspili lífvera og lífvana þátta.
 - ræðir valin dæmi um tengsl einstaklinga, nær-umhverfis og umhverfis-mála á heimsvísu.
 - lýsir mismunandi vistkerfum og nefnir dæmi um áhrif sem nýjar tegundir geta haft á umhverfi sitt.
 - áttar sig á gildi líffræðilegrar fjölbreytni og tengslum við velferð manna og dýra.
- Lífið:
 - lýsir reynslu sinni, athugun og upplifun af lífverum í náttúrulegu umhverfi.
 - segir frá hvernig plöntur nýta ljóstillífun til að afla næringar.
 - lýsir breytingum sem verða við kynþroskaaldur og gerir sér grein fyrir mikilvægi gagnkvæmrar virðingar í samskiptum kynjanna.
 - útskýrir helstu einkenni og líffsskilyrði lífvera og tekur dæmi um tengsl þeirra innbyrðis.
 - segir frá rotverum og hvernig sveppir afla næringar.
 - ræðir hvernig einstaklingur getur stuðlað að líkamlegu og andlegu heilbrigði.
 - áttar sig á að frumur eru grunneining lífs á jörðinni.
 - lýsir helstu líffærakerfum mannslíkamans og starfsemi þeirra í grófum dráttum.
- Efnin:
 - útskýrir að allt er búið til úr frumeindum og sameindum.
 - þekkt algengar formúlur efnasambanda sem birtast í daglegu lífi.
 - þekkir muninn á sýru og basa
 - nefnir dæmi um varð-veislu massa og tengt við hversdagslega atburði.
 - notað algeng efnatákn í umfjöllun um lotukerfið og efni í umhverfi sínu.
 - gerir grein fyrir efnabreytingum og hamskiptum og útskýrir með dæmum.
 - notar algeng efnatákn í umfjöllun um lotukerfið og efni í umhverfi sínu
 - fjallar um hugtakið leysni og tengt við athafnir í daglegu lífi.
 - lýsir eiginleikum hljóðs og ljóss og ýmsum fyrirbærum með tilliti til hljóðs og lita.
 - áttar sig á eiginleikum ljóss og ýmsum fyrirbærum með tilliti til hljóðs og lita
 - áttar sig á muninum á massa og rúmmáli og helstu mælieiningum þessara eiginleika.

- Alheimurinn:
 - útskýrir árstíðirnar og dægraskipti út frá stöðu jarðar í sólkerfinu.
 - lýsir gangi tunglsins um jörðina.
 - getur gert grein fyrir uppbyggingu sólkerfisins.
 - gerir grein fyrir staðsetningu jarðarinnar í vetrarbrautinni.

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Lífverur
- Hvað finnur líkaminn þinn
- Heimur vísindanna
- Geimurinn
- Sjór, vatn og frumefni

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Náttúrulega 2 lesbók og vinnubók
- Mynd- og hlustunarefni

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Geimurinn (þema) (náttúrugreinar, íslenska, upplýsinga- og tæknimennt)
- Leitarnám
- Samvinnunám
- Einstaklingsvinna
- Para- og hópavinna

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Allir nemendur fá tækifæri til að vinna á sínum forsendum m.a. í gegnum mismunandi hlutverk í hópavinnu.

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi:

- Paraverkefni með gögnum
- Símat; áhugi, virkni og vinnubrögð

5. Samfélagsgreinar

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- Vinnulag:
 - **Hugtök:** Útskýrt og notað mikil-væg hugtök samfélags-greina.
 - **Upplýsingalæsi:** Aflað sér upplýsinga um samfélagsleg málefni úr textum, hljóð- og myndefni, umorðað og nýtt til umfjöllunar.
 - **Gagnrýnar umræður:** Spurt opinna spurninga og tekið þátt í umræðu um ólík málefni af samfélagslegum og siðferðilegum toga.
 - **Sett sig í spor annarra:** Sett sig í spor fólks með ólíkan bakgrunn á völdum stöðum og tímum.
 - **Miðlun:** Miðlað þekkingu, leikni og skoðunum á samfélagslegum mál-efnum á fjölbreyttan hátt.
 - **Lýðræðislegt samstarf:** Tekið þátt í lýðræðislegu samstarfi og samræðu.
- Sjálfsmynd:
 - **Félagsmótun:** Lýst sjálfum sér og tekið dæmi um þætti sem hafa áhrif á eigin sjálfsmynd, svo sem úr nærsamfélagi, umhverfi og menningu.
 - **Þarfir:** Rætt um heilbrigða lífshætti og samskipti og ræktað mikilvægar þarfir.
 - **Tilfinningar:** Lýst margvíslegum tilfinningum og áttað sig á áhrifum þeirra á hugsun og hegðun.
 - **Hugarfarar:** Lýst með dæmum mikilvægi jákvæðra lífsviðhorfa, hugarfars og seiglu fyrir eigin þroska.
 - **Sjálfspekking:** Gert grein fyrir eigin áhugasviðum, styrk og áskorunum og hvernig hægt er að vinna með þá þætti á uppbyggilegan hátt.
 - **Virðing:** Sýnt virðingu fyrir sjálfum sér og öðrum, sett sér mörk í samskiptum og lýst því hvernig það er hægt.
 - **Staðalmyndir:** Lýst staðalmyndum og fordómum í samfélaginu og áhrifum þeirra og áttað sig á skaðsemi þeirra.
 - **Kynjafræði:** Beitt hugtökunum kyn, kynhneigð og kynhlutverk og áttað sig á fjölbreytni hinseginleikans.
- Siðferði og trú:
 - **Virðing fyrir fjölbreytileika:** Dregið fram ólíkan bakgrunn fólks og virt mismunandi trú, lífsgildi, skoðanir og siði.
 - **Trú og lífsviðhorf:** Rætt viðfangsefni sem snerta trú, lífsviðhorf og siðferði og sett í samhengi við atburði daglegs lífs.
 - **Trúarbrögð:** Gert grein fyrir völdum frásögnum, hefðum, hátíðum, siðum og táknum í kristni og nokkrum helstu trúarbrögðum heims.
- Borgarvitund:
 - **Reglur:** Rætt reglur í samskiptum fólks og tilgang þeirra og tekið þátt í að setja sameiginlegar leikreglur með öðrum.
 - **Mannréttindi:** Rætt stöðu sína sem þátttakandi í samfélaginu, réttindi og skyldur og mikilvægi mannréttinda og jafnréttis í samfélaginu og á heimsvísu og þekki vel til Barna-sáttmála Sameinuðu þjóðanna.
 - **Samfélagsgerð:** Fjallað um ólíkar samfélagsgerðir og hvernig þær tengjast lífi einstaklinga.
 - **Slysavarnir:** Séð gildi slysavarna og þekkt viðbrögð við slysum í heimahúsum, nærsamfélagi og náttúrunni.

- Umferðarreglur: Gert grein fyrir umferðarreglum og helstu umferðarmerkjum og nýtt í daglegu lífi.
- Jörðin okkar:
 - **Kortalæsi:** Notað kort og gröf til að afla sér upplýsinga og vinna úr þeim og sett upp einföld kort.
 - **Samfélög:** Varpað ljósi á ólíkar aðstæður, menningu og líf fólks á jörðinni.
 - **Sjálfbær þróun:** Fjallað um hvað sjálfbær þróun felur í sér.
 - **Ábyrgð og náttúruvernd:** Skýrt með dæmum mikilvægi náttúruverndar og þess að allir leggi sitt af mörkum.
- Saga:
 - **Íslandssaga:** Fjallað um einkenni og þróun íslensks samfélags.
 - **Saga:** Fjallað um og greint persónur, atburði, tímabil, tildrög og gang sögunnar.
 - **Söguleg þróun:** Áttað sig á að sagan hefur mótast af ýmsum þáttum, svo sem umhverfi, atferli, lífsviðhorfum, samfélagsskipulagi og atvinnuháttum.

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Trúarbrögð
- Norðurlöndin
- Landnám til miðalda
- Lífsleikni og jafningjafræðsla
- Umferðarfræðsla
- H6 fræðsla á vegum Heilsugæslunnar
- Vaxtarhugarfar
- Barnasáttmálinn

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst er stuðst við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Trúarbragðafræði
- Ég og sjálfmyndin
- Fræðslumyndir
- Snorri Sturluson og mannlíf á miðöldum
- Snorra saga
- Norðurlöndin
- Á ferð og flugi í umferðinni
- Barnasáttmáli Sameinuðu þjóðanna
- Verkefni og gögn frá kennara
- Ýmislegt ítarefni

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Innlagnir
- Sýnikennsla
- Verkefnavinna
- Einstaklingsvinna
- Para- og hópavinna
- Þemavinna
- Upplýsingaöflun

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Í þemavinnu hefur hver hlutverk við hæfi og vinnur hann því á sínum forsendum í samvinnu við aðra í hópnum.

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Verkefni metin
- Símat; áhugi, virkni og vinnubrögð
- Kannanir

6. Skólaíþróttir

Í íþróttum og sundi er lögð áhersla á að efla jákvætt viðhorf gagnvart hreyfingu og efla félagsfærni ásamt því að auka styrk og þol. Þess vegna er horft sérstaklega til viðhorfs, virkni og framkomu nemenda auk árangurs á stöðluðum prófum sem reyna á líkamlegan styrk og færni í öllu námsmati.

6.1. Íþróttir

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- Líkamsvitund, færni og afkastageta
 - gert æfingar sem reyna á loftháð þol í íþróttum,
 - gert æfingar með eigin líkamspyngd sem reyna á styrk og stöðugleika,
 - gert æfingar sem reyna á liðleika og hreyfigetu,
 - sýnt útfærslu hreyfinga þannig að þær renni vel saman,
 - tekið þátt í mismunandi hópíþróttageinum,
 - tekið þátt í einstaklingsíþróttum,
 - nýtt sér stöðluð próf í íþróttum til að meta eigið þrek og hreysti.
- Félagslegir þættir
 - skilið mikilvægi jákvæðra samskipta,
 - skilið mikilvægi stund-vísi, aga og sjálfstæðra vinnubragða í tengslum við góðan árangur,
 - þekkt helstu leikreglur í leikjum, hóp- og einstaklingsíþróttum,
 - farið eftir leikreglum og sýnt háttvísi í leik.
- Heilsa og heilsuefning
 - sett sér langtímamarkmið í íþróttum,
 - nýtt sér niðurstöður úr stöðluðum prófum til að vinna að eflingu hreyfingar,
 - valið viðeigandi fatnaðar og mikilvægan búnað til útivistar og nýtt hann,
 - skipulagt að einhverju leyti útivist í fjölbreyttu landslagi, tekið þátt, fylgt áætlunum og varast hættur sem fylgt geta,
 - sýnt almenna þekkingu á heilsuefandi líferni,
 - tekið þátt í alhliða heilsurækt sem er í boði utan skóla,
 - notað mælingar til að leggja mat á lipurð og samhæfingu,
 - tekið þátt og sýnt virkni í leikjum.

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Grunnþættir líkams- og hreyfiproska
 - Líkamsstaða og líkamsbeiting, samhæfing, styrkur, þol, hraði, jafnvægi, liðleiki
- Kynna nemendum fyrir fjölbreyttum íþróttum í einstaklings og hópíþróttir.
- Með áherslu á hreyfingu og markvissa hreyfipjálfun, er lagður grunnur að heilsu
- og velferð nemenda til lífstíðar.
- Fræða skal nemendur um hreyfingu, efla hreyfifærni og skapa öruggt umhverfi sem hvetur alla til hreyfingar. Tekið er mið af þessu í íþróttakennslu.
- Í skólaíþróttum er tækifæri fyrir hvern nemanda að læra að þekkja eigin líkama og skynja möguleika hans til tjáningar og sköpunar. Þannig má efla sjálfstraust og styrkja sjálfsmynd hvers einstaklings.

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst er stuðst við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Áhöld í íþróttasal
 - Minni áhöld: Boltar, gjarðir, sippubönd, snú-snú bönd, teygjur, léttar dýnur, liðabönd, vesti, mjúkir boltar, badminton flugur og spaðar, bandý boltar og kylfur, combi sett, keilur, skeiðklukkur, málband, spilastokkur, mottur.
 - Stærri áhöld: Kistur, kubbar, hestar, kaðlar, slár, badminton uppistöður, blak uppistöður, mörk, körfur, bekkir, stærri dýnur, stökkbretti, boltagrindur, boltanet.
- Áhöld í skóla og á skólalóð
 - Minni áhöld: Boltar, sippubönd, snú-snú bönd, teygjur, mjúkir boltar, liðabönd, vesti, bandý kylfur.
 - Stærri áhöld: Klifurbrautir, rólur, mörk, gervigrasvöllur, körfuspjöld, yfir veggur.

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Kennsla í íþróttahúsi
 - Íþróttasalur
- Kennsla utanhúss
 - Skólalóð og nærumhverfi.

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Kennsluáðferðir
 - Sýnikennsla, endurtekningaráæfingar, námsleikir, stöðvaþjálfun, stöðugt þjálfunarálag, spurnaraðferðir, þrautalausnir og þrautabrautir, hlutverkaleikir, hermileikir, hópvinubrögð, frásögn og sagnalist, hugarflug, leikræn tjáning.

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Hæfniviðmið árgangs
- Virkni og framkoma í kennslustundum
- Viðhorf og áhugi

6.2. Sund

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- Öryggi og hreinlæti
 - gert sér grein fyrir mikil-vægi helstu öryggis- og umgengnisreglna og brugðist við óhöppum,
 - framkvæmt grunnatriði skyndihjálpar,
 - skilið mikilvægi eigin ábyrgðar á hreinlæti og heilbrigði við alla íþróttaiðkun.
- Sund
 - beitt fjölbreyttum sundaðferðum,
 - eft eigin heilsu í vatni,
 - gert æfingar sem reyna á loftháð þol í 300 metra sundi,
 - gert æfingar sem reyna á loftfirrt þol í 12 metra sundi,
 - synt leikni og synt 25 metra bringusund viðstöðulaust,
 - synt leikni og synt 25 metra baksund viðstöðulaust,
 - synt leikni og synt 25 metra skriðsund viðstöðulaust,
 - synt leikni og synt 8 metra kafsund viðstöðulaust,
 - synt björgunarsund með jafningja að lágmarki 12 metra,
 - troðið marvaða í hálfa mínútu.

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Grunnþættir líkams- og hreyfibróska
 - Að nemandi þjálfist í æskilegri líkamsstöðu í vatni og líkamsbeitingu, samhæfingu, liðleika, þoli, krafti, viðbragðs og hraða auk almennrar vatnsaðlögunar
- Með áherslu á hreyfingu og markvissa hreyfipjálfun, er lagður grunnur að heilsu
- og velferð nemenda til lífstíðar.
- Fræða skal nemendur um hreyfingu, efla hreyfifærni og skapa öruggt umhverfi sem hvetur alla til hreyfingar. Tekið er mið af þessu í íþróttakennslu.
- Í skólaíþróttum er tækifæri fyrir hvern nemanda að læra að þekkja eigin líkama og skynja möguleika hans til tjáningar og sköpunar. Þannig má efla sjálfstraust og styrkja sjálfsmynd hvers einstaklings.

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Áhöld í sundlaug
 - Kútar, stór bretti, lítil bretti, sundfit, flotholt af ýmsum gerðum, kaffringir, boltar.

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Kennsla fer fram í Ásvallalaug
 - Unnið með sundkennsluleiðbeiningar í ákveðinn tíma til að styðja við nemendur til að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:
 - Við upphaf kennsluárs
 - Um mitt kennsluár
 - Við lok kennsluárs
- Heimanám:
 - Nemendur eru hvattir til að stunda sund utan skólatíma og mæta þannig kröfum námsins.

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Kennsluaðferðir
 - Sýnikennsla, endurtekning, leikir, þolþjálfun, hópvinna, stöðvaþjálfun, samvinna.

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Hæfniviðmið árgangs
- Virkni og framkoma í kennslustundum
- Viðhorf og áhugi

7. Stærðfræði

7.1. Vinnulag stærðfræðinnar

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- nýtt sér verkfæri og hlutbundin gögn til að rannsaka og finna lausn á stærðfræðilegum viðfangsefnum,
- tjáð sig um stærðfræði, útskýrt hugsun sína fyrir öðrum og spurt spurninga til að leita lausna,
- notað rétt heiti yfir stærðfræðitákni, nýtt þau af nákvæmni við útreikninga og yfirfært milli táknmáls og daglegs máls,
- þróað hentugar aðferðir sem byggja á eigin skilningi við reikning með ræðum tölum,
- metið hvort sönnun eða einföld rök byggð á stærðfræðilegum eiginleikum eru gild,
- leyst þrautir og rökstutt svör,
- unnið skipulega, einn og í samvinnu, að því að finna lausnir á stærðfræðilegum viðfangsefnum með því að kannna, rannsaka, greina og meta,
- undirbúið og flutt kynningar á eigin vinnu með stærðfræði,
- notað forritun til að rannsaka gögn í töflum.

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Þrautalausnir
- Verkefni sem gera kröfur til frumkvæðis og hugkvæmni
- Viðfangsefni daglegs lífs
- Verkefni tengd umhverfi
- Athuganir í raungreinum eða stærðfræði (talnafræði, rúmfræði).
- Beiti stærðfræði í öðrum námsgreinum, t.d. heimilisfræði eða handmennt

iii. Námsgögn og kennslufni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Stika 2 a og b.
- Ýmis verkefni og þrautir.
- Spil.
- Stærðfræðiforrit, vefsíður
- Verkefni fyrir vasareikna.
- Hjálpargögn tengd stærðfræði s.s. hjálparspjöld með reglum, metrakerfi, talnahús ofl.

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Stærðfræði er unnin eftir áætlun. Fyrst er innlögn á efni og síðan áætlun. Einnig er unnið eftir öðru fyrirkomulagi s.s. stöðvavinnu og í lotum. Þá er sérstök áhersla lögð á hlutbundna vinnu.

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Nemendur vinna að sömu markmiðum og árgangurinn en vinna hluta af þjálfunarverkefnum. Í áætlunarvinnu fær hver nemandi áætlun á sínum forsendum.
- Nemendur fá áætlun með völdum dæmum sem þau leysa.
- Nota hjálpargögn við vinnu s.s. vinnuspjöld með reglum og aðferðum.

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi:

- Kaflapróf
- Verkefni
- Símat; vinnubrögð, virkni og áhugi

7.2. Tölur og reikningur

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs:

- raðað ræðum tölum eftir stærð og útskýrt tengsl þeirra við heiltölur,
- nýtt sér námundun við útreikninga með heiltölum og tugabrotum,
- notað tugakerfisrithátt og sýnt skilning á sætiskerfi við ritun tugabrota,
- nýtt sér grunnreikni-aðgerðirnar fjórar og reiknað með ræðum tölum,
- sett hlutfall fram sem almennt brot, tugabrot og prósentu og beitt þeim við rauntengd viðfangsefni,
- nýtt sér reiknireglur, tengsl reikniaðgerðanna og forgangs röð aðgerða við útreikninga,
- nýtt stærðfræði til að takast á við verkefni er tengjast helstu hugtökum persónulegra fjármála og haldið utan um eigin fjármál.

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Tugabrot
- Tugakerfið
- Námundun og slumpreikningur
- Samlagning og frádráttur
- Margföldun og deiling
- Negatífar tölur
- Talnarunur
- Reikna dæmi úr daglegu lífi
- Nota vasareikni
- Margföldunartöflur og hugareikningur
- Tíundahluta, hundraðshluta og þúsundustuhluta
- Samlagning, frádráttur og margföldun með tugabrotum
- Almenn brot sem hluta af heild og sem hluta af safni
- Almenn brot sem eru jafn gild – jafn stór
- Styttning og lengingu almennra brota
- Samlagning, frádrátt og margföldun almennra brota
- Algebra
- Tölfræði

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Stika 2 a og b
- Ýmis verkefni og þrautir, spil
- Stærðfræðiforrit, vefsíður,
- Verkefni fyrir vasareikna.
 - Hjálpargögn tengd stærðfræði s.s. hjálparspjöld með reglum, metrakerfi, talnahúsi ofl.

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

• Stærðfræði er unnin eftir áætlun. Fyrst er innlögn á efni og síðan áætlun. Einnig er unnið eftir öðru fyrirkomulagi s.s. stöðvavinna og í lotum. Þá er sérstök áhersla lögð á hlutbundna vinnu. Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Nemendur vinna að sömu markmiðum og árgangurinn en vinna hluta af þjálfunarverkefnum. Í áætlunarvinnu fær hver nemandi áætlun á sínum forsendum.
- Nota hjálpargögn við vinnu s.s. vinnuspjöld með reglum og aðferðum

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Kaflapróf
- Verkefni
- Símat; vinnubrögð, virkni og áhugi

7.3. Algebra

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- kannað og búið til rúmfræðileg mynstur og nýtt sér táknmál algebrunnar til að vinna með þau,
- teiknað og staðsett punkta í hnitakerfi og notað hnit til að teikna flatarmyndir,
- rannsakað og sett fram talnarunur og lýst þeim með myndum, orðum og fallstærðum,
- notað bókstafi til að tákna óþekktar stærðir og reiknað með þeim,
- fundið lausnir á jöfnum með því að nota algengar reiknireglur.

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Flatarmál
- Ummál
- Tilviljanir, óvissa, möguleikar
- Teikna form og aðrar myndir í þrívídd
- Eiginleiki, einkenni tvívíðar og þrívíðra forma
- Þyngdir og mælieiningar eins og g, hg, kg og tonn
- Rúmmál og að nota mælieiningar eins og ml, cl, dl og L
- Rúmmál
- Staðsetning, speglun og hreyfingu í hnitakerfi
- Hlutfallareikning – mælikvarða, vegalengd og hraða, kaup, sölu og erlendan gjaldeyri, uppskriftir

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Stika 2 a og b nemendabók og æfingahefti
- Ýmis verkefni, þrautir og spil
- Stærðfræðiforrit, vefsíður, Skólavefurinn,
- Verkefni fyrir vasareikna.
 - Hjálpargögn tengd stærðfræði s.s. hjálparspjöld með reglum, metrakerfi, talnahúsi ofl.

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Stærðfræði er unnin eftir áætlun. Fyrst er innlögn á efni og síðan áætlun. Einnig er unnið eftir öðru fyrirkomulagi s.s. stöðvavinna og lotur. Þá er sérstök áhersla lögð á hlutbundna vinnu.

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Nemendur vinna að sömu markmiðum og árgangurinn en vinna hluta af þjálfunarverkefnum. Í áætlunarvinnu fær hver nemandi áætlun á sínum forsendum.
- Nota hjálpargögn við vinnu s.s. vinnuspjöld með reglum og aðferðum

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi:

- Kaflapróf
- Verkefni
- Símat; vinnubrögð, virkni og áhugi

7.4. Tölfræði og líkindi

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- safnað og unnið úr gögnum, miðlað upplýsingum um þau með fjölbreyttum hætti,
- gert einfaldrar tölfræði-kannanir og framkvæmt einfalda tölfræði-útreikninga,
- lesið, útskýrt og túlkað gögn og upplýsingar sem gefnar eru í töflum og myndritum,
- dregið ályktanir um líkur út frá eigin tilraunum og borið saman við fræðilegar líkur,
- reiknað út líkur í einföldum tilvikum.

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Tilviljanir, óvissa, möguleikar
- Miklar og litlar líkur
- Líkur sem brot á milli 0-1
- Tölfræði; tíðnitafla, miðgildi, tíðasta gildi

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Stika 2 a og b nemendabók og æfingahefti
- Ýmis verkefni, þrautir og spil
- Stærðfræðiforrit, vefsíður
- Verkefni fyrir vasareikna.
- Hjálpargögn tengd stærðfræði s.s. hjálparspjöld með reglum, metrakerfi, talnahúsi ofl.

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Stærðfræði er unnin eftir áætlun. Fyrst er innlögð á efni og síðan áætlun. Einnig er unnið eftir öðru fyrirkomulagi s.s. stöðvavinna og lotur. Þá er sérstök áhersla lögð á hlutbundna vinnu.

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Nemendur vinna að sömu markmiðum og árgangurinn en vinna hluta af þjálfunarverkefnum. Í áætlunarvinnu fær hver nemandi áætlun á sínum forsendum.
- Nota hjálpargögn við vinnu s.s. vinnuspjöld með reglum og aðferðum

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi:

- Kaflapróf

- Verkefni
- Símat; vinnubrögð, virkni og áhugi

7.5. Rúmfræði og mælingar

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- notað hugtök rúmfræðinnar til að lýsa eiginleikum hversdagslegra og fræðilegra fyrirbrigða,
- rannsakað, gert tilraunir og teikningar með því að nota rúmfræðiforrit og hlutbundin gögn,
- rannsakað og greint tvívíð og þrívíð form, teiknað einfaldar flatar- og þrívíddarmyndir og notað til þess mælikvarða og einslögun,
- beitt jafngildi milli ólíkra tímaeininga til að ákvarða liðinn tíma af nákvæmni,
- beitt tengslum á milli lengdar-, flatar-, rúmmáls-, tíma- og massaeininga metrakerfisins innbyrðis,
- áætlað og mælt massa, lengd, rúmmál, hraða, tíma og hitastig með viðeigandi mælikvarða og dregið ályktanir af mælingunum,
- áætlað, mælt og reiknað hornastærðir, ummál og flatarmál marghyrninga og gráður í hringgeira,
- áætlað og reiknað rúmmál og yfirborðs-flatarmál þrístrendings, réttstrendings og píramída.

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Flatarmál
- Ummál
- Að búa til þrívíða hluti
- Teikna form og aðrar myndir í þrívídd
- Eiginleiki, einkenni tvívíðar og þrívíðra forma
- Þyngdir og nota mælieiningar eins og g, hg, kg og tonn
- Rúmmál og að nota mælieiningar eins og ml, cl, dl og l
- Reikna rúmmál ferstrendinga
- Að reikna tíma
- Staðsetning, speglun og hreyfing í hnitakerfi
- Hlutfallareikningur – mælikvarði, vegalengd og hraði, kaup, sala og erlendum gjaldeyrir, uppskriftir

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Stika 2 a og b nemendabók og æfingahefti
- Ýmis verkefni, þrautir og spil
- Stærðfræðiforrit, vefsíður
- Verkefni fyrir vasareikna.
- Hjálpargögn tengd stærðfræði s.s. hjálparspjöld með reglum, metrakerfi, talnahúsi ofl.

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Stærðfræði er unnin eftir áætlun. Fyrst er innlögn á efni og síðan áætlun. Einnig er unnið eftir öðru fyrirkomulagi s.s. stöðvavinna og lotur. Þá er sérstök áhersla lögð á hlutbundna vinnu.

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Nemendur vinna að sömu markmiðum og árgangurinn en vinna hluta af þjálfunarverkefnum. Í áætlunarvinnu fær hver nemandi áætlun á sínum forsendum.
- Nota hjálpargögn við vinnu s.s. vinnuspjöld með reglum og aðferðum

v. Námsmat og námsmatsaðlög

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi:

- Kaflapróf
- Verkefni
- Símat; vinnubrögð, virkni og áhugi

8. Upplýsinga- og tæknimennt

Samkvæmt Aðalnámskrá grunnskóla er megintilgangur náms og kennslu í upplýsinga- og tæknimennt að nemendur öðlist alhliða hæfni í að greina, afla, nota og vinna með upplýsingar og gögn af virðingu og á gagnrýnninn hátt. Upplýsinga- og tæknimennt á að vera kennd sem þverfaglegt námssvið og samþætt inn í flestar námsgreinar og námssvið.

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- Upplýsinga og miðlalæsi
 - nýtt skólasafn til þekkingaröflunar í stýrðu námi og á eigin forsendum til gagns og ánægju,
 - nýtt leitarvélar, gervigreind og önnur verkfæri á siðferðilega ábyrgan hátt til upplýsingaöflunar,
 - lagt mat á gæði ýmissa upplýsinga og áttað sig á fjölbreytileika stafræns efnis,
 - unnið með heimildir í samræmi við höfundarrétt og sett fram einfalda heimildaskrá.
- Stafræn borgarvitund
 - hugað að eigin heilsu og vellíðan við notkun stafrænnar tækni og gert sér grein fyrir mikilvægi jafnvægis í skjátíma,
 - gert sér grein fyrir mikilvægi þess að vernda persónuupplýsingar og friðhelgi einkalífs í stafrænu umhverfi og áttað sig á hverjum sé hagur af því að safna stafrænum upplýsingum,
 - rætt og útskýrt að öll netnotkun einstaklinga skilur eftir sig spor í stafrænu umhverfi til langframa,
 - gert sér grein fyrir helstu hættum í stafrænu umhverfi og þekkt vel ólíkar leiðir til að tilkynna ólöglegt og vafasamt efni á netinu og að samfélagsmiðlar hafa áhrif á samskipti,
 - nefnt helstu netöryggis- og samskiptareglur og tekið ábyrgð á eigin nethegðun og beitt leiðum til að vernda sig og aðra fyrir neteinelti.
- Lausnaleit
 - nýtt stafrænan stuðning í námi,
 - flokkað og vistað gögn á öruggan hátt,
 - nýtt mismunandi tegundir tölva, snjalltækja og jaðartækja til menntunar,
 - nýtt hugbúnað og tæki á fjölbreyttan hátt og til að leysa fjölbreyttar þrautir. Hafa fengið kynningu á grunnhugtökum í forritun.

9. Lykilhæfni

Lykilhæfni er sú hæfni sem snýr að nemandanum sjálfum og er ætlað að stuðla að alhliða þroska hans. Náms- og kennsla í lykilhæfni skal byrja við skólagöngu og vara alla skólagönguna í öllum námsgreinum. Í hverri námsgrein og námssviði skal leggja jöfnum höndum áherslu á hæfniviðmið lykilhæfni og hæfniviðmiða greina. Ekki er gefin samantektareinkunn heldur eru upplýsingar um gengi á hæfnikorti hvers nemanda.

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- Tjáning og miðlun
 - tjáð hugmyndir og tilfinningar á skýran hátt,
 - brugðist við upplýsingum, hlustað, tekið þátt í umræðum og tekið tillit til ólíkra sjónarmiða,
 - rætt um viðfangsefni þannig að áhugi viðmælanda sé vakinn,
 - aukið orðaforða sinn og beitt honum á ólík umfjöllunarefni,
 - valið úr ólíkum leiðum til miðlunar
- Skapandi og gagnrýnin hugsun
 - spurt fjölbreyttra spurninga og nýtt þær til rannsókna á fjölbreyttum fyrirbærum,
 - bent á hugmyndir eða möguleika sem ekki hafa komið fram áður,
 - lært af mistökum og séð möguleika til framfara,
 - fært rök fyrir ólíkum skoðunum,
 - tekið upplýsta afstöðu til gagna og upplýsinga og dregið eigin ályktanir,
 - bent á ólík sjónarhorn og tekið rökstudda afstöðu í málum af fjölbreyttu tagi.
- Sjálfstæði og samvinna
 - sýnt frumkvæði og sjálfstæði í vinnubrögðum,
 - unnið með öðrum og lagt sitt af mörkum í samstarfi
 - sem tengist námi og félagsstarfi,
 - gert sér grein fyrir eigin hlutverki í samstarfi og lagt sitt af mörkum,
 - tekið ákvarðanir um eigið nám og hagsmuni með tilliti til annarra,
 - nýtt sér leiðsögn og endurgjöf til að ná námsmarkmiðum.
- Nýting miðla og upplýsinga
 - áttað sig á hvert á að leita til að afla áreiðanlegra upplýsinga og miðlað þeim áfram á réttan og ábyrgan hátt,
 - nýtt fjölbreytta miðla til upplýsingaöflunar og tekið upplýsta afstöðu til áreiðanleika þeirra,
 - skilið að framsetning og gæði upplýsinga er háð mörgum þáttum og þekkt mikilvægi þess að vanda val og notkun á heimildum.
- Ábyrgð og mat á eigin námi
 - sett sér markmið á grunni persónulegra styrkleika og tileinkað sér hugarfar vaxtar,
 - sett sér persónuleg og námsleg markmið, ígrundað árangur og mistök,
 - metið nám sitt skipulega og sett sér markmið um viðfangsefni eða hæfni,
 - skilið viðmið um árangur og unnið að þeim,
 - tengt eigin áhuga fjölbreyttum námsleiðum og störfum.

